

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, zgodnie z datą w podpisie

PS-II.431.28.2025.8

Pani
Edyta Czerniak
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Golinie
ul. Plac Kazimierza Wielkiego 10
62-590 Golina

ZALECENIA

POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*, *ustawą o pomocy społecznej* lub określanej skrótem *ups*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Golinie, z siedzibą pod adresem: ul. Plac Kazimierza Wielkiego 10, 62-590 Golina, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub *MOPS*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 1.01.2024 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów merytorycznych. Dodatkowych wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała p. Edyta Czerniak – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Kierownik MOPS w dniu 8.01.2026 r.

W toku kontroli ustalono, że podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka w okresie objętym kontrolą stanowiły:

- Statut, nadany Uchwałą nr XXV/113/2016 Rady Miejskiej w Golinie z 30 września 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie,
- Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie nadany Zarządzeniem Nr 18/2023 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie z dnia 11 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Ponadto MOPS realizował zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie Uchwał Rady Miejskiej, wymienionych enumeratywnie w protokole kontroli.

Gmina Golina posiada przyjętą Uchwałą Nr XXXVIII/248/2021 Rady Miejskiej w Golinie z dnia 16 grudnia 2021 roku, Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027. W okresie objętym kontrolą sporządzono również Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej. Tym samym zrealizowane zostały zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym wskazane w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W odniesieniu do zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że Kierownik MOPS oraz wszyscy pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej posiadają wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe, wymagane na zajmowanych stanowiskach. Wszyscy pracownicy, którzy otrzymali wyższy stopień awansu zawodowego spełniają także wymogi kwalifikacyjne określone w art. 121 b ustawy o pomocy społecznej.

Także osoby świadczące usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie spełniają określone w przepisach kryteria.

Ponadto stwierdzono, że ośrodek spełnia także wymóg zatrudnienia nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, określony w art. 110 ust. 12 ustawy oraz posiada wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych określony w art. 110 ust. 11 odnoszący się do liczby osób i rodzin objętych pracą socjalną.

W toku kontroli stwierdzono, że mieszkańcy gminy Golina korzystali ze wsparcia Ośrodka w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, pracy socjalnej, składek na ubezpieczenie zdrowotne, schronienia, posiłku, usług opiekuńczych, w tym w formie usług sąsiedzkich, pobytu i usług w domu pomocy społecznej, usług świadczonych w ośrodkach wsparcia – Dzienny Dom Senior + w Golinie.

Odnosząc się do prawidłowości przyznawania w drodze decyzji świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono, że we wszystkich sprawach decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a ich wydanie poprzedzone było przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wywiady środowiskowe były przeprowadzone najpóźniej w terminie 14 dni roboczych od powzięcia wiadomości o konieczności przeprowadzenia. Każda ze skontrolowanych decyzji zawierała podstawę prawną, uzasadnienie oraz pouczenie. W żadnej ze spraw nie stwierdzono niezasadnego przyznania pomocy.

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie dokonano aktualizacji w zakresie nazewnictwa stanowisk pracy z „opiekun w ośrodku pomocy społecznej” na „opiekun” oraz „młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej” na „młodszy opiekun”, co nie jest zgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1638 oraz z 2025 r. poz. 702 ze zm.), Tabela II część D. "Stanowiska w urzędach i samorządowych jednostkach organizacyjnych" część IV. "Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej, jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz centra usług społecznych" lp. 35 i lp. 37 w grupie stanowisk "Stanowiska pomocnicze i obsługi".

2. We wszystkich poddanych analizie decyzjach dotyczących usług opiekuńczych zakres usług został określony w decyzji w bardzo ogólny sposób, bez dostosowania do indywidualnej sytuacji klienta. Ponadto w wywiadach środowiskowych dotyczących przyznania usług opiekuńczych nie odnotowywano, czy zakres przyznanych usług był z klientem uzgadniany

oraz czy został mu wcześniej przedstawiony, **co nie jest w pełni zgodne z art. 50 ust. 5 ustawy.**

3. Nieprawidłowości w poddanych kontroli decyzjach administracyjnych polegające na:

- nieprawidłowym oznaczeniu organu wydającego rozstrzygnięcie, **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 1 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej kpa,**
- powoływaniu w podstawach prawnych przepisów nie znajdujących zastosowania w danej sprawie tj. niedostosowanych do indywidualnej sytuacji strony lub rodzaju przyznanego świadczenia (w 14 przypadkach) lub niepowołaniu przepisów istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia (w 34 przypadkach), **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 4 kpa.**
- umieszczeniu w sentencji decyzji zapisów nieistotnych z punktu widzenia klienta (dotyczących odpłatności za pobyt w DPS uiszczanej przez gminę – w 2 przypadkach) lub nie umieszczeniu w sentencji decyzji istotnych informacji, w tym dotyczących wysokości odpłatności za przyznane świadczenie (w jednym przypadku dot. schronienia), formy wypłaty świadczenia (w 2 przypadkach dotyczących zasiłku stałego) bądź sformułowaniu ich w sentencji decyzji w sposób mało przejrzysty (w 3 przypadkach dot. usług sąsiedzkich), **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 5 kpa**
- zastosowaniu niewyczerpującego lub niewłaściwego w danej sytuacji pouczenia, w tym: w jednym przypadku nie pouczono klienta o możliwości zrzeczenia się prawa wniesienia odwołania, w jednym przypadku nie pouczono o treści art. 109 ustawy o pomocy społecznej, zaś w jednym przypadku pouczono klienta o treści art. 104 ust. 2 ups, który nie miał zastosowania w sprawie, **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 7 kpa**

4. W trzech przypadkach w podstawie prawnej decyzji nie wskazano upoważnienia burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych, jednocześnie decyzja nie została podpisana pieczęcią „z upoważnienia burmistrza”, **co nie jest zgodne z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.**

5. W jednym przypadku stwierdzono brak wydania decyzji o umorzeniu postępowania w sytuacji wycofania wniosku przez klienta, **co nie jest zgodne z art. 105 kpa, w związku z art. 104 kpa.**

6. Nieprawidłowości dot. wywiadów środowiskowych:

- w 2 przypadkach dot. stałej formy pomocy aktualizacja wywiadu środowiskowego została przeprowadzona po terminie
- w jednym przypadku sporządzono aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego w sytuacji gdy winno się przeprowadzić rodzinny wywiad środowiskowy cz. I

Powyższe jest niezgodne z art. 107 ust 4 ups.

7. W 3 przypadkach brak w aktach sprawy potwierdzenia odbioru decyzji przez klienta, **co jest niezgodne z art. 46 § 1 i 2 Kpa.**

8. Nieprawidłowości w zakresie prowadzonych postępowań w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej:

- W jednym przypadku brak w aktach sprawy zawiadomienia o wszczęciu postępowania, **co jest niezgodne z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej oraz z art. 61 kpa.**
- W jednym przypadku brak w dokumentacji sprawy wniosku o pomoc oraz rodzinnego wywiadu środowiskowego, **co jest niezgodne z art. 102 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej**
- W jednym przypadku wydano decyzję z datą wcześniejszą niż data przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego (w sprawie zmiany odpłatności za DPS), **co jest niezgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej**
- W jednym przypadku wydano decyzję z datą wcześniejszą niż data wpływu do jednostki wniosku o pomoc w sprawie schronienia, **co nie jest zgodne z art. 102 ustawy o pomocy społecznej.**

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1. W uchwale o powołaniu jednostki wskazana jest nazwa *Miejsko – gminny ośrodek pomocy społecznej*, natomiast w aktualnie obowiązującym statucie i regulaminie wskazuje się nazwę *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej*, przy czym nie przedstawiono dokumentu, z którego wynikałaby zmiana nazwy oraz nie wskazano kiedy ona nastąpiła. Powyższe stanowi o niespójności w dokumentach będących podstawą działania jednostki i jest częściowo sprzeczne z art. 40 ust. 2 pkt. 2 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 11 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i art. 110 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. Na pierwszy dzień kontroli 5 pracowników nie posiadało w aktach osobowych zakresu czynności na obecnie zajmowanym stanowisku.

3. Uchybienia w decyzjach administracyjnych, szczegółowo opisane w protokole kontroli, polegające na:

- nieprecyzyjnym (bez wskazywania konkretnego ustępu, punktu czy paragrafu odnoszącego się do indywidualnej sytuacji) powoływaniu przepisów w podstawach prawnych decyzji,
- powołaniu w podstawie prawnej nieistniejącego przepisu rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – w 4 przypadkach,

- powołaniu w podstawie prawnej nieaktualnego na dzień wydania decyzji publikatora ustawy o pomocy społecznej – w 3 przypadkach,
- zbędnym powołaniu w uzasadnieniach 5 decyzji administracyjnych nieaktualnych – tj. sprzed wejścia w życie ustawy o pomocy społecznej wyroków sądu,
- powołaniu w uzasadnieniu decyzji przesłanki przyznania pomocy (choroba alkoholowa), która nie znalazła odzwierciedlenia w wywiadzie środowiskowym ani żadnych dokumentach zgromadzonych w toku postępowania lub postępowań wcześniejszych.

4. Uchybienia w zakresie dokumentacji gromadzonej w toku postępowania polegające m.in. na: braku potwierdzenia wycofania wniosku o pomoc (w 2 przypadkach), braku oświadczenia o stanie majątkowym (w jednym przypadku), powoływaniu w zawiadomieniu o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy przepisów nie znajdujących zastosowania, braku pieczęci potwierdzającej wpływ wniosku do ośrodka (w 3 przypadkach), braku części informacji lub niespójnych informacjach w toku postępowania o skierowanie do Dziennego Domu Senior +.

5. W części kwestionariuszy rodzinnych wywiadów środowiskowych stwierdzono uchybienia polegające na: niewypełnieniu części rubryk na druku wywiadu, braku dat, podpisów pracownika socjalnego, braku lub błędnym wpisaniu dochodu lub kryterium dochodowego, braku dokładnego określenia przyznanej pomocy w planie pomocy (w tym w zakresie odpłatności za usługi opiekuńcze, wymiaru i zakresu usług opiekuńczych, kwoty proponowanego zasiłku lub jego przeznaczenia), braku propozycji planu pomocy, braku lub błędnej dacie zatwierdzenia planu lub braku określenia czy plan pomocy zatwierdza się w całości czy z zastrzeżeniami. Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku z Rozporządzeniem z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Dokonanie aktualizacji nazewnictwa stanowisk pracy osób świadczących usługi opiekuńcze zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1638 oraz z 2025 r. poz. 702 ze zm.), Tabela II część D. "Stanowiska w urzędach i samorządowych jednostkach organizacyjnych" część IV. "Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej, jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz centra usług społecznych" lp. 35 i lp. 37 w grupie stanowisk "Stanowiska pomocnicze i obsługi".

2. W postępowaniach dotyczących przyznania usług opiekuńczych każdorazowe ustalanie z osobą korzystającą zakresu przyznanych usług oraz określenie go w decyzji administracyjnej

w sposób zindywidualizowany i dostosowany do sytuacji osoby, co będzie w pełni zgodne z art. 50 ust. 5 ustawy.

3. Dochować należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych, tj.

- zapewnić aby wszystkie wydawane decyzje administracyjne zawierały prawidłowe oznaczenie organu administracji publicznej, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 1 kpa.,
- powoływać w podstawach prawnych przepisy adekwatne do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia, na których organ oparł się wydając decyzję, z podaniem konkretnych jednostek redakcyjnych,
- konstruować rozstrzygnięcie decyzji w taki sposób aby odnosiło się wyłącznie do praw i obowiązków adresata oraz formułowało je w sposób przejrzysty, dokładny i nie budzący wątpliwości,
- konstruować uzasadnienia decyzji w taki sposób aby zawierały część faktyczną, odnoszącą się do rzeczywistej sytuacji klienta i prawną, zawierającą przepisy aktualne na dzień wydania decyzji, zgodnie z art. 107 § 3 kpa,
- stosować pouczenie dostosowane do rodzaju decyzji, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

4. Wszystkie decyzje administracyjne dotyczące przyznania świadczeń z pomocy społecznej wydawać z upoważnienia burmistrza tzn. opatrywać je właściwą pieczęcią z dopiskiem „z upoważnienia burmistrza” bądź powoływać upoważnienie w podstawie prawnej decyzji, co będzie zgodne z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

5. Wszczęte postępowania administracyjne każdorazowo kończyć decyzją administracyjną, w tym w sytuacji wycofania wniosku przez klienta, decyzją o umorzeniu postępowania, co będzie zgodne z art. 105, w związku z art. 104 kpa.

6. Dokonywać aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych z zachowaniem zasad i terminów określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

7. Przy doręczaniu pism i decyzji w toku postępowania każdorazowo weryfikować potwierdzenie odbioru pisma przez klienta, co będzie zgodne z art. 46 § 1 i 2 Kpa.

8. Prowadzić postępowania oraz wydawać decyzje administracyjne z zachowaniem zasad określonych w art. 102 i 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 61 kpa, tj. na wniosek klienta lub - w sytuacjach tego wymagających - z urzędu, zawiadamiając o tym stronę, co potwierdzone będzie przechowywanym w dokumentacji klienta odpowiednio – wnioskiem o pomoc lub zawiadomieniem o wszczęciu postępowania z urzędu, natomiast wydanie decyzji – poza ustawowo określonymi wyjątkami poprzedzać przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego, którego druk znajdować się będzie w dokumentacji.

Ponadto rekomenduję:

1. Ujednolicenie nazewnictwa jednostki w dokumentach organizacyjnych, w przypadku wystąpienia zmian w nazewnictwie jednostki od momentu powołania jej w drodze uchwały, powzięcie czynności zmierzających do wskazania tego faktu w drodze uchwały organu stanowiącego.
2. Przechowywanie w aktach osobowych pracowników aktualnych zakresów czynności.
3. Odnośnie do uchybień stwierdzonych w pkt. 4 nie wydaje się rekomendacji, ponieważ wytyczne dotyczące dochowania należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych opisano w pkt. 3 zaleceń pokontrolnych.
4. Zapewnienie kompletności dokumentacji wytworzonej w toku postępowania, tak aby każdorazowo w aktach klienta znajdowały się wywiady środowiskowe oraz wszelkie dokumenty pozwalające na ustalenie sytuacji klienta.
5. Dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym: rzetelne i dokładne wypełnianie druków rodzinnych wywiadów środowiskowych tak, aby zawierały wszelkie informacje służące ustaleniu sytuacji klienta, uzupełnianie ich o daty oraz podpisy w wymaganych miejscach, każdorazowe sporządzanie planu pomocy i akceptowanie go przez osobę upoważnioną oraz dokładne określanie w planie pomocy rozmiaru przyznanej pomocy oraz odpłatności za przyznane świadczenia co będzie zgodne z art. 107 ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym

weryfikowanym przy pomocy ważnego

klasyfikowanego certyfikatu/

Do wiadomości:
Burmistrz Miasta i Gminy Golina
ul. Nowa 1
62-590 Golina